

AVOKADO BAHÇE TESİSİ

Süleyman BAYRAM Ziraat Yüksek Mühendisi

Ekolojik İstekleri

Avokadonun herdem yeşil, subtropik bir meyve türü olması dolayısıyla ticari yetiştiriciliği, kışları ılık geçen tropik ve subtropik bölgelerde yapılmaktadır. Avokado bahçesi tesis edilecek arazi, kuvvetli rüzgârlardan nispeten korunmuş ve fazla soğuk olmayan yerlerde olmalıdır. İklim istekleri diğer meyvelerle kıyaslandığında, limon ve 'Washington portakalı' ile aynı iklim isteklerine benzer olduğu görülmektedir.

Avokado; kış ve ilkbahar geç donlarından, çiçeklenme ve meyve tutum dönemi düşük sıcaklıklardan, ani sıcaklık dalgalanmalarından, şiddetli esen rüzgârlardan ve fidan dönemi yüksek sıcaklıklardan çok fazla etkilenmektedir.

Avokado toprak istekleri bakımından oldukça toleranslıdır. Avokado ağaçları hafiften ağır bünyeli topraklara kadar değişen birçok toprak tipinde yetişebilmektedir.

Avokado ağacının karakteristik özelliğinden biri çok gevrek yapıya sahip

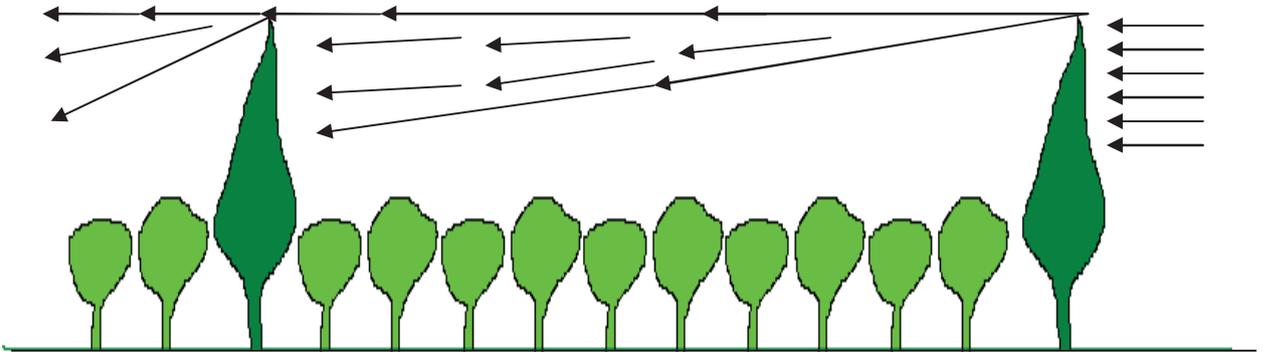
olmasıdır. Bu nedenle, meyve yükünden ve özellikle kuvvetli rüzgârlardan kolayca kırılmaktadır. Rüzgârın şiddetine bağlı olarak ağaç devrilmeleri de meydana gelebilmektedir.

Yaz aylarında meydana gelen kuru ve sıcak rüzgârlar daha fazla transpirasyona (terlemeye) neden olarak ağaçların su kaybını arttırmakta ve daha fazla meyve dökümleri ortaya çıkmaktadır. Bütün bu nedenlerden dolayı eğer bahçe rüzgârın etkisine açık ve korumalı değilse rüzgârkıranlar tesis edilmez. Rüzgârkıranlar bahçe tesisinden daha önce kurulmalıdır (Şekil 1).

Rüzgârkıranlar yeterli yüksekliğe erişinceye kadar, oldukça masraflı olmasına rağmen fidanlara tek tek rüzgâr siperleri yapılmalıdır. Rüzgârkıranlar yüksekliklerinin yaklaşık 6–10 katı uzunluktaki bir alanı rüzgârdan koruyabilmektedir (Resim 1).

Akdeniz bölgesi için en uygun rüzgârkıran ağacı olarak Servi (andız) önerilmektedir.

Şekil 1. Rüzgarkıran tesisi

Resim 1. Rüzgarkıranların bahçede görünümü.

Çeşit Seçimi

Avokado bahçesi tesis edilirken dikkat edilecek en önemli unsur çeşit seçimidir. Çeşit seçimi, tozlanma ve meyve tutumu için çok önemlidir. Avokado bahçesinde en yüksek verim alınması için çiçekleri birbirini tozlayacak çeşitlerin birlikte bulunması gereklidir. Çeşitlerin seçiminde, birbirlerini tozlama durumları, hasat dönemleri, taşımaya uygunlukları ve ticari olarak değerleri dikkate alınmalıdır (Resim 2).

Resim 2. Farklı özellikler taşıyan avokado çeşitleri.

Dikim

Bahçe kurulması sırasında dikim aralıklarının iyi belirlenmesi gerekmektedir. Genellikle ağaçların ulaşılması istenen en büyük taç hacmi esas alınarak dikim aralıkları belirlenmektedir. Başlangıçta sık dikim yapılırsa; sıklaşmalar ve birbirini gölgelemelerin önlenmesi için belirli bir dönemde ağaçların seyrekleştirilmeleri gerekmektedir. Genellikle, dikine gelişim gösteren 'Zutano' ve 'Bacon' çeşitlerinde 6 x 6 m, dağınık gelişim gösteren 'Fuerte' ve 'Hass' çeşitlerinde 7 x 7 m dikim aralıkları olarak tavsiye edilmektedir (Resim 3).

Resim 3. Avokado fidanının bahçeye tesisi ve rüzgardan korunma.

Avokado fidanları için en uygun dikim zamanı, soğuk tehlikesinin kalktığı ilkbahar aylarının erken dönemleri olmaktadır. Bu dönemde dikilen fidanlar daha iyi ve daha uzun bir gelişme dönemine sahip olmaktadır.

Geç dönemde yapılan dikimlerde ise fidanlar sıcaktan çok fazla etkilenmekte ve gelişmelerinde zayıf olmaktadır. Bunun sonucunda kış koşullarından çok fazla etkilenmektedir.

Akdeniz sahil şeridinde yaz aylarının çok sıcak olmasından dolayı, dikimden sonra fidanların dengeli bir taç teşekkülü oluşturana kadar (3–5 yıl), yüksek sıcaktan korunması gerekmektedir. Güneş yanıklığına karşı korumaya uygun değişik malzemeler ve materyallerle yüksek sıcaklık zararından fidanların korunması mümkün olabilmektedir (Resim 4).

Resim 4. Fidanların güneş yanıklığına karşı korunması.

Örnek avokado bahçe tesisi

Fuerte	Hass	Fuerte	Hass	Fuerte	Hass
Fuerte	Bacon	Fuerte	Bacon	Fuerte	Bacon
Hass	Bacon	Hass	Bacon	Hass	Bacon
Fuerte	Hass	Fuerte	Hass	Fuerte	Hass
Fuerte	Bacon	Fuerte	Bacon	Fuerte	Bacon
Hass	Bacon	Hass	Bacon	Hass	Bacon
Fuerte	Hass	Fuerte	Hass	Fuerte	Hass
Fuerte	Bacon	Fuerte	Bacon	Fuerte	Bacon
Hass	Bacon	Hass	Bacon	Hass	Bacon

